

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata ut
Sacramento, & ut sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-unctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Ex qua confessione, & ad quæ sarum, sigillum extendatur. §. 2

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

hoc præceptum impositum sit, expeditur eius consensu cessare. Hac enim via nulla fit penitenti iniuria: sed potius commodum, cum iuxta eius voluntatem secreti obligatio metiatur: nec sacramenti reverentia læditur, cum omnes sciant, solum ex voluntate penitentis loqui faceret non posse de peccatis in confessione audiri. Sic S. Thom. in 4. dist. 21. quæst. 3. art. 2. & in supplem. quæst. 10. art. 4. Adian. in 4. de confess. vbi de sigillo, §. Sed probabilius. Nauarr. sum. cap. 8. nu. 2. Valq. disp. 97. art. 4. dub. 5. Suar. disp. 33. sect. 5. nu. 6. Sanch. lib. 6. moral. cap. 18. num. 43. Fagund. de secundo Eccles. præcept. lib. 6. cap. 1. à num. 14. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 14. nu. 14. Bonac. disp. 5. quæst. 6. sect. 5. punct. 4. à nu. 9. contra Scotum in 4. dist. 21. quæst. 2. §. Ad argum. Durand. quæst. 4. art. 3. Maior. quæst. 3. argum. 3. Alens. p. 4. quæst. 78. membr. 2. art. 3. existimantes, cuiuslibet particularis licentiam insufficientem esse, sicuti non sufficit, vt Clericus ad faculare iudicium trahatur, sed est longè diuersa ratio. Nam, vt rectè Coninch. disp. 9. dub. 1. num. 22. hoc præceptum in gratiam priuatorum latum est: at priuilegium Clericorum non in illorum gratiam, sed in gratiam, & reuerentiam Ecclesiastici Ordinis, & status concessum est.

7. Hæc tamen licentia debet esse expressa, & formalis, nec sufficit præsumpta: & merito, ne aliquando contra voluntatem penitentis eius confessio reueletur: quod sine dubio sapè contingeret, putans Confessarius gratiam esse penitentiam reuelationem, cum tamen ingratia sit. Atque ita docent Nauarr. in cap. Sacerdos. de penitent. disp. 6. num. 151. Couaruu. 2. p. decretal. cap. 8. num. 11. Suar. de penitent. disp. 33. sect. 5. nu. 14. Fagund. de secundo Eccles. præcept. lib. 6. c. 1. num. 14. Laymann. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 14. nu. 14. Coninch. disp. 9. de penitent. dub. 1. n. 23. contra Altiſidorem. lib. 4. tract. 6. cap. 3. q. 7.

8. Deinde debet esse spontanea, & libera. Nam vi, dolo, & metu extorta cœnsenda est, ac si concessa non esset, tum ob reuerentiam sacramenti, tum ne foueantur iniuriæ, tum vt penitens securus sit de secreto. Atque ita docent Nauarr. dicto cap. Sacerdos. num. 158. & in sum. cap. 8. num. 15. Suar. sect. 5. n. 14. Fagund. cap. 1. num. 20. Grassi lib. 1. decis. cap. 23. num. 15. Quod si officias: Sæpè penitens obligatur peccatum suum aperire ad impediendum damnum innocenti: poterit ergo tunc à Confessario cogi, vt licentiam concedat. Respondet, nullatenus hanc coactionem esse permittendam. Nam, si hæc obligatio penitenti incumbit, antequàm ei absolutio concedas, negare vtiq; debes absolutionem, si firmiter non proponat obligationi satis facere: si verò post datam absolutionem ea obligatio noscatur, petita licentia monendus est penitens, & rogandus, vt concedat: si tenuat, dissimulandum est: prætat enim sigilli inuolabilis obseruatio cuiusque damno, quod violatione sigilli vitari poterat. Agidius de Coninch. disp. 9. dub. 1. num. 24. Layman. lib. 5. tract. 6. cap. 14. num. 14.

9. Præterea semel concessa licentia reuocari ad libitum potest: quia eius vsus pendet ex voluntate concedentis. Vnde non licet Sacerdoti, neque in personis, neque in tempore, neque in aliqua circumstantia excedere modum in licentia præscriptum, vt bene notauit Nauarr. dicto cap. Sacerdos. num. 127. & 154. Henric. lib. 6. de penit. cap. 23. num. 2. Suar. de penit. disp. 33. sect. 5. num. 7. Fagund. de secundo Eccles. præcept. lib. 6. cap. 1. num. 18. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. c. 14. n. 15.

10. Sed qualiter hæc licentia concedi debet, ne sacerdos violator sigilli præsumatur? Aldret. lib. 2. de religioſa discipl. c. 19. §. 1. n. 6. affirmat in scriptis concedi debere: aliàs accusatus sacerdos de violatione sigilli non valet se defendere, Pa-teor, in casu graui hoc expedire: sed plerumque nec necessarium est, neque expediens. Et quidem ad valorem licentiæ conueniunt omnes, scripturam necessariam non esse, sed verbo renus concedi posse. Ad defensionem item sacerdotis accusati scriptura non requiritur: solius enim sacerdotis testimonio asserentis sibi à penitente concessam esse licentiã, creditur, & penitenti incumbit onus probandi contrariũ, vt rectè docuit Decius cap. 1. de exceptionib. n. 27. Lopus alleg. 94. Capua lib. 1. decis. c. 23. n. 16. Henric. lib. 6. de penit. cap. 19. nu. 10. Quod difficillimè facere potest, cum hæc confessio secreta omnino esse soleat: ex alia parte non expedit regulariter in scriptis licentiã à penitente expostulare: quia ei onerosum esset, & periculo publicationis maioris expostum, vt bene notauit Suar. disp. 33. sect. 3. n. 14. Capua lib. 1. decis. cap. 23. n. 15. Fagund. de secundo Eccles. præcept. lib. 6. cap. 1. n. 23.

11. Quod si sacerdos, vt ab accusatione violati sigilli se defendat, asserat, aliunde quàm ex confessione rem agnouisse, tenetur exceptionem probare, cuiusque probationi statum est, tamen si accusator contrarium probauerit, tum ne præsumatur delictum præcipue in Iudice; tum ob reuerentiam sacramenti, ne censeatur offensum violatione sigilli. Atque ita docent Suar. sect. 8. n. vlt. Mascard. de prob. concl. 1286. Aldret. l. 2. de relig. disp. 8. n. 7. Ant. Gabr. in de restit. concl. 2. n. 28. Sacerdoti autem accusato de violatione sigilli nullo modo expedit deſistere à via se defendendi, quod ex licentia penitentis factum sit: quippe est via securior, cum in aduersarium transferatur onus probandi contrarium, quod vix facere potest.

Hoc tamen credendum intelligendum esse, quando reuelatio sigilli in bonum penitentis, vel alterius cessit absque læsione honoris, & famæ. Nam, si reuelatio sigilli in damnum penitentis, vel alterius cessit; Confessario incumbit onus probandi ex licentia penitentis factum esse: quippe præsumi non potest penitens voluisse, quod sibi nocuum erat, vt optime notat Bernard. Diaz præct. cap. 109. Suar. disp. 33. sect. vlt. n. 4. Verum, si licentiam fuisse concessam probare non poteris, & electa via, quod aliunde quàm ex noticia confessionis peccatum reuelatum agnouerit, si probationi succumbat, non penitens ordinari, sed arbitraria peniendus est, vt docuerunt Nauarr. in dicto cap. Sacerdos. n. 163. Farinac. præct. quæst. 51. à n. 95. Menoch. lib. 1. de præsumpt. q. 89. n. 26. Suarez de penitent. disp. 33. sect. 8. in fine. Fagund. de secundo Eccles. præcept. lib. 6. c. 1. circa finem. n. 24.

12. Qualitas obligationis seruandi sigilli ita grauis est, vt leuitatem materiæ non admittat. Nam esto verum sit, quod reuelatur, & penitenti non noceat, sacramentum ipsum, in cuius reuerentiam sigillum præcipitur, grauisimè offenditur cuius iuramentum peccati manifestatione, sicuti ex communi sententia docent Nauarr. cap. Sacerdos. n. 39. Suar. disp. 33. sect. 1. n. 32. & sect. 3. n. 2. Henric. lib. 6. c. 19. n. 3. Coninch. disp. 9. dub. 1. n. 24. Bonac. disp. 5. q. 6. sect. 5. punct. 1. circa finem. aduersus Ledefm. 2. p. 4. q. 11. art. 1. cap. 5. asserentem, reuelationem venialis peccati leue peccatum esse.

13. Pœnæ violentibus sigillum nullæ sunt ipſo iure impositæ. Nam pœna depositionis, & perpetua in Monasterium detrusio, quæm fit mentio in cap. Sacerdos de penit. disp. 6. & cap. Omnis vtriusque sexus de penit. & remissionis, non ipſo iure lætæ sunt, sed ferendæ.

14. Iudex huius delicti non est sanctæ inquisitionis tribunal, nisi delictum hæresi mixtum fuerit: sed est prælati Ecclesiastici, cui accusatus sacerdos subicitur, vt relato Molfesio tract. 7. cap. 23. à num. 68. notauit Bonac. disp. 5. quæst. 6. sect. 5. punct. 1. in fine.

§. I I.

Ex qua confessione, & ad quæ sacrum sigillum extendatur.

1. Obligatio sigilli ex confessione facta sacerdoti, saltem existimato, animo, & intentione recipiendi absolutionem nascitur.
2. Si alia intentione accedat penitens, non obligatur sacro sigillo.
3. Extenditur obligatio ad peccata in confessione audita, & quatenus ibi cognita sunt.
4. Expenduntur in particulari, quæ cadant sub sigillum.
5. Complicis peccatum, aliisque circumstantias, quæ non sunt materia confessionis, licet pro declaratione materiæ dictæ sint, aliqui censent sub sigillo comprehendendi.
6. Verius est oppositum.

1. Obligatio sigilli seruandi solum nascitur ex confessione facta sacerdoti, saltem existimato, intentione recipiendi absolutionem. Quia est confessio homini facta, quatenus Iudex est in hoc sacramentali foro. Atque ita docet D. Thomas communiter receptus in 4. dist. 21. qu. 1. Dixi. Sacerdoti: quia ex confessione facta laico, vel Clerico inferiori sic cognito, hæc obligatio nasci non potest: quia non fit iudici à Christo designato, & bene notantur Suar. disp. 33. sect. 2. num. 2. Valq. quæst. 93. art. 4. dub. 2. nu. 6. Coninch. disp. 9. dub. 1. n. 4. & 5. Bonac. disp. 5. q. 6. sect. 5. p. 2. Dixi, existimato: quia salte ex intentione penitentis confessio sacramentalis est: quod videtur sufficiens, vt sigilli confessionem inducat, sicuti docuit Scotus in 4. dist. 17. q. 1. & dist. 18. qu. 4. art. 5. concl. 5. Suar. sect. 2. num. 5. Valq. alios referens num. 4. Layman. lib. 5. sum. tr. 6. c. 14. n. 16. vers. Inter. Coninch. disp. 9. dub. 1. n. 8. Bonac. disp. 5. de penit. q. 6. sect. 5. punct. 2. n. 2. Quod à fortiori procedit, si confessio facta fuerit sacerdoti iurisdictione carenti, vt notant prædicti Doctores. Dixi, intentione recipiendi absolutionem: tamen si de facto ob indispositionem non receperit: quia esse absolutionis indispositum non impedit obligationem sigilli, ex omnium sententia, teste Suarez de præsumpt. 33. sect. 2. num. 8. eò quod non impediatur intentionem recipiendi absolutionem, si capax extiterit: sin minus exhortationibus disponatur, vt dignus absolutione fiat.

2. Verum, si alia intentione, quàm recipiendi absolutionem sacerdoti peccatum fateris, tamen inde obligatio secreti naturalis oritur non tamen sacrilegij: quia ea confessio, etiam ex intentione penitentis, non est sacramentalis, cum ad sacramentum conficiendum non dirigatur. Vnde, si gratia solum petendi confitij ad sacerdotem accesseris, petierisq; vt sub sigillo confessionis dicenda recipiat, non obinde ipſe sigillo obligatur. Sic post alios antiquiores, quos refert Nauarr. sum. cap. 18. num. 53. Sanch. lib. 3. de matr. disp. 13. num. 6. Suarez disp. 33. sect. 2. num. 7. Valq. quæst. 93. art. 4. dub. 2. in fine. Layman. lib. 5.

lib. 5. sum. tract. 6. cap. 14. num. 2. vers. Ex his. Bonac. disp. 5. quest. 6. sect. 5. pun. 2. num. 3. Quod à foriori procedit, si peccatum manifestasti, non animo imperandi abolitionem, sed Confessorem decipiendi, vel ad malum inducendi, tamen contra-rium verbis exprimeres: quia illa non est confessio, sed deceptio, & sacrilega simulatio, sicuti notant Suar. dicta sect. 2. num. 7. Valq. dub. 3. n. 8. & dub. 10. n. 5. Henric. lib. 9. cap. 19. & 21. Coninch. disp. 9. dub. 1. num. 7. Bonac. disp. 5. quest. 6. sect. 5. p. 2. num. 5.

3. Hoc sacrum sigillum extenditur ad peccata in confessione audita, & quatenus ibi cogita sunt. Notanter dixi, quatenus ibi cogita sunt: neque enim ob confessionem impediri debet Confessarius notitia peccati aliunde accepta vti vt bene tradunt Supplement. S. Thom. quest. 11. art. 5. Valen. t. 4. disp. 7. quest. 13. p. 4. Coninch. disp. 9. dub. 1. concl. 2. n. 9. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 14. num. 3. Bonac. disp. 5. de penitent. quest. 6. sect. 5. p. 2. num. 9. Unde, si extra confessionem noueris, Petrum res tuas furtatum esse, poteris, non obstante confessione facta, eum de latrocinio accusare. Si autem latrocinij notitiam ante confessionem habuisti, & accusare decreuisti, expediret omnino, ne illius confessionem exciperes, sed alteri sacerdoti confidendum remitteres, ne accusatione post confessionem factam iustitia suspensionem violati sigilli argueret. Ad idem est, si furarij, vel concubinarij publici confessionem excepisses, & inabolitionem remitteres, posses à Communionem repellere non ob indispositionem in confessione cognitam, sed ob non exhibitam satisfactionem, & scandalum non sublatum. Ob quam causam etiam à sacro conuiuiu repellendus esset, etiam si ei abolitionem concessisses, quia in his non vteris scientia per confessionem comparata, sed aliunde acquisita. Sic alijs relatis docent Suar. disp. 33. sect. 3. n. 7. Valq. quest. 93. art. 4. dub. 7. Coninch. disp. 9. dub. 1. concl. 2. Laym. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 14. n. 3. Cauendum tamen maxime est, vt bene prædixit Doctores monent, ne propter notitiam ex confessione acceptam aliquid amplius, vel certius affirmetur, aliàs violatur sigillum.

4. Igitur cadunt sub sigillum primò peccata mortalia, etiam in genere: non enim tibi licet significare, penitentem peccatum mortale commississe: quia per se est occasio infamiae, & sacramentum exofum reddit. Sic omnes Doctores, teste Coninch. disp. 9. dub. 1. n. 10. Secundò, sub sigillo continentur peccata quantumvis publica, si aliunde ea noueris: quia dum ex confessione nosti, sigillata est ea notitia, vt bene Coninch. n. 11. Tertiò, sub sigillo seruari debent peccata abique vilo dolore confessã, quinimò quæ committenda narrantur, si ex intentione se disponendi ad abolitionem medijs sacerdotis exhortationibus dicta fuerunt: quia ea confessio iniqui propositi saltem ex intentione sacramentalis exitit: atque ita adteritis Innocent. & Abbat. in c. Omnis viri que sexus de penit. & remission. in fine. & Alen. 4. p. q. 78. membr. 2. art. 2. Syluest. verbo Confessio, q. 5. docuerunt Maior. in 4. dist. 21. q. 3. argum. 4. Adrian. in 4. de confess. §. Hu pramissis. Layman. lib. 4. sum. tract. 6. cap. 14. n. 5. Suar. disp. 33. sect. 2. n. 8. Coninch. disp. 9. dub. 1. n. 7. Bonac. disp. 5. q. 6. sect. 5. p. 2. num. 7. Quattò, sigillum comprehendit omnia peccata venialia in specie: quia hæc, vel alijs peccata penitentem commississe, & confessioni detulisse non est per se cognitum, vt rectè dixit Coninch. disp. 9. de penit. dub. 1. n. 10.

5. Solum est difficultas, an sub sigillum cadant complices peccata, aliæque circumstantiæ, quæ ad explicandum peccatum narratæ sunt: vt homicidium à te factum explicares, narraisti, Petrum tibi focium fuisse, quod dicere necessarium non erat. Item, declarasti, te fuisse ad sacros Ordines promotum, cum esses illegitimus, vel procurasse, vt Petrus illegitimus promoueretur. Item, te iactasti de generis nobilitate, vel consuluisti alteri iactationem, falsò tamen. Dubium ergo est, an complices peccatum, aliæque naturales defectus ita sub sigillo debeant contineri, vt ob nullam causam manifestari possint. Et quidem contineri sub secreto naturali strictius obligante, quam si extra confessionem cognita essent ob reuerentiam sacramenti, omnes Doctores firmant: sicuti etiam asserunt, si ex eorum manifestatione, aliqua, etsi leuis suspicio audientibus daretur, omnino sub sigillo inuolabili celandæ esse. At si secluso hoc periculo negant Ledelm. 2. p. 4. q. 10. art. 2. concl. 2. & Valq. q. 93. art. 4. dub. 3. n. 3. prædicta sub sacro sigillo contineri quia non sunt materia confessionis: at sacri sigilli materia esse non potest, quæ materia confessionis non est, neque ad abolitionem dirigitur. Ego, &c.

6. Sed placet communem sententiam sequi, nempe, ea omnia, quæ ad peccati confessi explanationem aliquo modo conduxerunt, quæque personam infamant, seu dehonora: sub sigillo contineri: factis vero, quæ nullo modo ad confessionem attinent, sed incidenter dicta fuerunt. Sic tradit in 4. dist. 18. q. 4. art. 5. concl. 3. Nauarr. cap. Sacerdos de penit. disp. 6. num. 51. Suar. disp. 33. sect. 3. n. 5. Valen. t. 4. disp. 1. q. 13. pun. 3. Laym. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 14. n. 4. Coninch. disp. 9. de penitent. dub. 1. n. 13. Bonac. disp. 5. de penit. q. 6. sect. 5. pun. 2. n. 10. Ratio est: quia licet prædicta non sint materia confessionis, conducunt tamen,

Ferd. de Castro. Sum. Mor. Pars IV.

saltem ex opinione penitentis, ad materiæ explanationem. Debet ergo sub sacro sigillo seruari, aliàs odiosa reddetur confessio, si scirent penitentes, prædicta euulgari in aliquo casu posse, fallenteque sepe eorum peccata reuelari, quam eos defectus, & circumstantias. Quando autem ea, quæ in confessione manifestantur, ad explanationem peccatorum dicta non fuerunt, nulla superest causa, ob quam sub sigillo confessionis contineri debeant.

§. III.

Qualiter sacrum sigillum seruandum sit.

1. Nec verbis, nec signis manifestanda est confessio.
2. Si plurium confessiones excipiens dicas de aliquibus venialia tantum confessos esse, violas sigillum.
3. Item, si asseras, penitentem non absoluisse, nulla causa expressa.
4. An tenearis dare schedulam, & testimonium de confessione.
5. Quid de quodam usu Ecclesia Compostellana.
6. Si de publico usurario, latrone, &c. asseras, confessum esse sua latrocinia, violas sigillum.
7. Item, loqui de peccatis cum his, qui norunt.
8. Aliquando ex sola manifestatione confessionis talibus circumstantiis facta, violatur sigillum.
9. Reuelare peccata venialia in specie est contra sigillum.
10. Quid de narratione peccatorum in genere, nulla persona nominata.
11. Gravissimum est in prædicta narratione periculum violandi sigillum.
12. Qualiter monendus est Gubernator ciuitatis de gravi damno reipublicæ in confessione cognito.
13. Qualiter respondere debes Iudici interroganti de auditis in confessione.
14. Non potes cum penitente loqui, absque eius facultate de auditis in confessione.
15. Si apprehendas errorem commissum, potes, & debes, firmare plures. Verius est oppositum.
16. Ex licentia penitentis complex corrigi potest.
17. Nequis notitia confessionis vti ad actiones, quat pro libito omittit non potes.
18. Ad actiones externas, quæ in penitente damnium non cedunt, bene poteris ea notitia vti.
19. Plures asserant, te ea notitia vti posse ad priuationem suscipi fragij, beneficij, &c. si absque suspitione peccati fieri possit.
20. Verius est nullo modo licere.
21. Satisfit contrariis.

Reccepta est omnium sententia confessionem sic debere esse sigillo munitam, vt nec verbis, nec factis directè, vel indirectè manifestes. Habetur cap. Omnis viri que sexus de penitent. & remiss. ibi, verbo, vel signo, vel alio modo aliquatenus prodatur peccatorem. Vt ergo constet, quando hæc manifestatio, seu violatio sigilli contingat, quando non, placeat frequentiores casus referre.

1. Primò cenfeo, te sigillum violare, si plurium confessiones excipiens, dicas de aliquibus, tantum venialia peccata falsos esse: tacite enim denotas, reliquos mortalia habuisse. Excipe, nisi specialis aliqua ratio hoc dicendi subesser, sicuti notant Nauarr. cap. 8. num. 3. & 9. Valq. plures referens q. 93. art. 4. dub. 3. num. 1. & 2. Suar. disp. 33. sect. 3. n. 9. Coninch. disp. 9. dub. 1. n. 13. Ad idem est, si audita duorum, vel trium confessionum, vnum specialiter commendes, nisi specialis aliqua causa subit huius commendationis, periculum non leue est violandi sigillum: indicas enim, alios commendatione dignos non esse. Sic Nauarr. cap. 8. n. 4. Valen. disp. 7. q. 13. p. 1. Laym. alitis relatis lib. 5. sum. tract. 6. cap. 14. n. 7. in fine. Bonac. disp. 5. q. 6. sect. 5. p. 4. n. 2. Secundò, violabis sigillum, si dicas, penitentem non esse confessum peccatum, quod fecit: quia reuelas defectum integritatis, quem penitens in confessione commisit. Laym. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 14. n. 6. vers. Similo.

3. Tertiò, sigilli violatores, si asseras, penitentem non absoluisse: nam esto ob varias causas negari absolutio possit, regulariter ob indispositionem penitentis negatur, ac proinde negata abolitione, absque causæ expressione, sinistra de penitente suspicio concepitur, quod ex notitia confessionis illicitum est. Sic docent Suar. disp. 33. sect. 3. n. 7. & sect. 6. n. 1. Valq. q. 93. art. 4. dub. 10. n. 9. Bonac. disp. 5. q. 6. sect. 5. pun. 4. n. 6. Laym. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 14. n. 8. Coninch. disp. 9. dub. 1. n. 14. aduersus Caiet. verbo Confessio necessaria. §. Quinimum. Sectus esse, si exprimeres causam non concessæ abolitionis, quæque in penitentis iniuriam non cedit, vt quia confessio ob superueniens impediendum perfici non potuit, vel, quia nullum peccatum penitentem confessus est: quia in his solum manifestas, penitentem confessum non esse, sicuti docuit Suarez disp. 33. sect. 6. n. 2.

4. Ex quo fit, si penitens testimonium, seu schedulam Confessoris expostulauerit, vt eius Parocho, vel herco, vel alijs

constet.